

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2025

Byggnation

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Byggnation	6
Utfall ansökan YH-program 2024	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	9
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	12
Regionalt utbud och regional efterfrågan	20
Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026	29
Definitioner	31

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när så har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start höst 2026 och vår 2027.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Byggnation

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom byggbranschen.

Kart- och mättekniker	SUN-KOD 580xa
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	SUN-KOD 580xy
Bygglovshandläggare	SUN-KOD 581xa
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	SUN-KOD 581xy
Konstruktör/projektör bygg	SUN-KOD 582ca
Byggnadsarbete mot miljö	SUN-KOD 582cc
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	SUN-KOD 582ct

Övriga utbildningar byggnadsarbete	SUN-KOD 582cy
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	SUN-KOD 582xy

Utfall ansökan YH-program 2024

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Kart- och mättekniker	9	4
Lantmäteritekniker	1	0
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	4	1
Bygglovshandläggare	4	3
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	1	1
Konstruktör/projektör, bygg	17	4
Byggnadsarbete mot miljö	6	2
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	22	7
Övriga utbildningar byggnadsarbete	16	5
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	10	1

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kart- och mättekniker	255	340	302	247	112	
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik*	105	70	67	67	32	
Bygglovshandläggare	220	255	209	164	89	25
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur**	30	30	30	30	30	
Konstruktör/projektör, bygg	498	353	356	187	122	
Byggnadsarbete mot miljö	155	220	265	170	70	
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	611	601	601	471	202	45
Övriga utbildningar byggnadsarbete***	180	310	347	292	127	
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik****	105	35	90	55	20	

*Innehåller utbildningar i GIS, GIT och digital transformation.

**Innehåller utbildningar inom arkitekturvisualisering och stadsutveckling.

***Innehåller främst utbildningar inom entreprenad och KMA men även akustik, el och belysning, besiktning samt fuktteknik.

****Innehåller utbildningar inom digitalisering och installation.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2025 påverkar i huvudsak slutåren 2027 eller 2028 och framåt eftersom utbildningarna generellt är mellan 200 och 400 yrkeshögskolepoäng långa. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

Denna områdesanalys innehåller flera så kallade övriga utbildningsinriktningar, det vill säga utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar. Utbildningsinriktningen övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik innehåller utbildningar i GIS, GIT och digital transformation. Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur innehåller utbildningar inom arkitekturvisualisering och stadsutveckling. Övriga utbildningar byggnadsarbete innehåller främst utbildningar inom entreprenad och KMA men även akustik, el och belysning, besiktning samt fuktteknik. Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik innehåller utbildningar inom digitalisering och installation. Under 2025 pågår en genomgång och översyn av strukturen för de byggrelaterade utbildningsinriktningarna i syfte att kunna säkerställa ett så korrekt och transparent utbildningsutbud som möjligt. Beroende på utfallet av översynen, kan redovisningen komma att förändras något till nästa års områdesanalys.

Det finns ytterligare områdesanalyser med koppling till byggbranschen. De heter *Anläggning*, *Trä- och möbelfabrikation*, *Vatten och avlopp – VA*, *Fastighet* samt *Installation*. Utbildningsinriktningen kart- och mättekniker presenteras även i områdesanalysen som heter *Anläggning*.

YH-flex

Vid tidpunkten för publicering av denna områdesanalys fanns, utöver ovan redovisade utbildningsplatser, fem platser inom YH-flex 2025 för utbildningsinriktningen bygglovshandläggare, tre platser för utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö, fem platser för utbildningsinriktningen produktionsledare/arbetsledare, bygg samt tre platser för utbildningsinriktningen övriga utbildningar byggnadsarbete. Det innebär att det sammantaget finns färre platser inom YH-flex för utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys 2025 än 2024. YH-flex är till för dem som redan har yrkeskunskaper som motsvarar en betydande del av en yrkeshögskoleutbildning.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Kart- och mättekniker	62 %	64 %	65 %
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	60 %	53 %	53 %
Bygglovshandläggare	68 %	75 %	69 %
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	68 %	54 %	54 %
Konstruktör/projektör, bygg	75 %	65 %	65 %
Byggnadsarbete mot miljö	72 %	78 %	80 %
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	68 %	70 %	67 %
Övriga utbildningar byggnadsarbete	60 %	59 %	70 %
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	..	27 %	23 %
Totalt för yrkeshögskolan	70 %	68 %	68 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2023).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Kart- och mättekniker	82 ± 6	68 ± 9	9 ± 6	23 ± 8
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	75 ± 11	44 ± 14	28 ± 12	28 ± 13
Bygglovshandläggare	87 ± 6	54 ± 11	5 ± 4	41 ± 11
Konstruktör/ projektör, bygg	72 ± 7	43 ± 8	27 ± 8	29 ± 8
Byggnadsarbete mot miljö	82 ± 12	..	..	..
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	83 ± 6	48 ± 9	36 ± 9	16 ± 6
Övriga utbildningar byggnadsarbete	83 ± 8	52 ± 12	27 ± 10	21 ± 10
Totalt för yrkeshögskolan	84 ± 1	62 ± 1	25 ± 1	13 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

SCB har fått i uppdrag av myndigheten att ta fram uppgifter även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att ett resultat ska kunna publiceras för aktuellt år. För att åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. På så vis kan myndigheten också visa resultat för övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur samt byggnadsarbete mot miljö.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2021–2023 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	88 ± 6	42 ± 10	26 ± 9	32 ± 10
Byggnadsarbete mot miljö	84 ± 7	57 ± 10	33 ± 9	10 ± 6
Totalt för yrkeshögskolan	88 ± 0	65 ± 0	25 ± 0	11 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Kart- och mättekniker	18 %	19 %	22 %
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	0 %	11 %	1 %
Bygglovshandläggare	0 %	2 %	4 %
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	0 %	0 %	46 %
Konstruktör/projektör, bygg	10 %	2 %	5 %
Byggnadsarbete mot miljö	16 %	19 %	16 %
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	20 %	15 %	12 %
Övriga utbildningar byggnadsarbete	5 %	23 %	17 %
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	35 %	27 %	35 %
Totalt för yrkeshögskolan	12 %	11 %	10 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden är lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt för sex av nio utbildningsinriktningar inom byggnation. Allra lägst är examensgraden för tre så kallade övriga utbildningsinriktningar, det vill säga utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar. För de flesta utbildningsinriktningar i denna områdesanalys har det inte skett några större förändringar i examensgrad sedan föregående år, men för bygglovshandläggare har examensgraden minskat markant medan den ökat för övriga utbildningar byggnadsarbete.

För majoriteten av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys ligger andelen i arbete ett år efter examen ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. För konstruktör/projektör, bygg samt övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik är andelen i arbete däremot betydligt lägre. Ett resultat som sticker ut i årets uppföljning är överensstämmelsen mellan arbete och utbildningens innehåll. Resultatet tyder på att överensstämmelsen är betydligt lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt för utbildningsinriktningarna kart- och mättekniker, övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik, bygglovshandläggare, konstruktör/projektör, bygg samt övriga utbildningar byggnadsarbete. Detta bedöms sannolikt kunna vara en effekt av den rådande lågkonjunkturen.

Resultaten som baseras på en sammanräkning av examinerade 2021-2023 visar att för utbildningsinriktningen övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur är andelen i arbete i nivå med resultatet för yrkeshögskolan totalt, medan den är något lägre för byggnadsarbete mot miljö. För utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö är dock överensstämmelsen ungefär i nivå med resultatet för yrkeshögskolan totalt, medan den är betydligt sämre för övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur.

För majoriteten av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys är andelen outnyttjade platser högre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. Särskilt hög är andelen för övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur samt övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik.

Slutsats

Resultaten visar att kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan kan bli bättre när det gäller utbildningar inom byggnation. Utbildningsanordnare och arbetsliv kan göra mer för att öka kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan genom att arbeta för att fler tar examen samt genom att minska andelen outnyttjade platser. Myndigheten uppmanar anordnare att bara söka så många platser per utbildning som man bedömer kommer att kunna fyllas med studerande. Detta då det råder hård konkurrens om de medel som myndigheten har att fördela och fler utbildningar kan beviljas i stället för att platser ska stå outnyttjade.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Enligt Boverkets beräkning av byggbehovet behövs ungefär 50 000 nya bostäder årligen till och med 2034 för att svara mot den förväntade framtida befolkningsutvecklingen. Det är en markant sänkning jämfört med tidigare prognoser, baserat på en nedreviderad befolkningsprognos. Enligt

Boverket är det dock oroande att bostadsbyggandet stagnerat på grund av rådande konjunkturläge, samtidigt som befolkningen faktiskt fortsätter öka om än i lägre takt än tidigare.

I Konjunkturinstitutets prognos från augusti 2025 bedöms konjunkturen börja återhämta sig mot slutet av året, men lågkonjunkturen väntas bestå även under 2026. Återhämtningen på arbetsmarknaden bedöms släpa efter något, men arbetslösheten väntas börja minska under nästa år.

Enligt den senaste byggkonjunkturprognosen från bransch- och arbetsgivarorganisationen Byggföretagen (oktober 2025) förväntas bostadsbyggandet under 2025 börja öka svagt, för att fortsätta med cirka 30 500 byggstarter under 2026. Samtidigt bedöms lokalinvesteringarna minska i år, för att sedan vända svagt uppåt under 2026. Det är framför allt satsningar på försvar och kriminalvård som väntas driva uppgången. Anläggningsinvesteringarna väntas bli oförändrade i år, för att därefter öka under 2026 främst kopplat till energisektorns fortsatta utveckling. Även ökade järnvägsinvesteringar väntas bidra till ökningen under 2026. Sammantaget väntas bygginvesteringarna öka med knappt två procent sett över hela prognosperioden. Totalt sett beräknas dock antalet sysselsatta öka med endast 0,3 procent mellan 2024 och 2026, vilket motsvarar knappt 1 200 personer.

Flera aktuella samhällsförändringar och politiska initiativ påverkar kompetensbehoven inom byggbranschen. Ett exempel är regeringens ambition att bygga ut kärnkraften. Enligt en rapport av RISE, *Kompetensförsörjning för ny kärnkraft i Sverige - mot ett svenskt Kärnkraftscollege* (2025), är dagens utbildningskapacitet otillräcklig för att kompetensförsörja utbyggnaden. Ytterligare ett exempel är det svenska Nato-medlemskapet som ställer krav på svensk infrastruktur och därmed påverkar kompetensbehoven inom bygg- och anläggningsbranschen. Medlemskapet innebär exempelvis att vägar och järnvägar måste uppgraderas för att klara militära transporter och militära operationer, vilket beskrivs i Svensk Handelskammares rapport *Det nya Natoekonomin – kraftigt ökade krav på vägar och järnvägar* från 2024. Även vatten- och avloppsinfrastrukturen står inför omfattande investeringar. Enligt Svenskt Vattens rapport *Investeringsbehov och framtida kostnader för kommunalt vatten och avlopp* (2023) finns ett stort behov av att både ersätta åldrad infrastruktur och bygga nytt. Här bör även nämnas ökade krav på säkerhet, där Arbetsmiljöverket tagit fram en ny föreskrift för att förebygga olyckor och ohälsa inom byggbranschen. De nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 2025 och påverkar bland annat yrkesrollerna projektörer och arbetsmiljösamordnare. Miljömässiga faktorer har fortsatt stor påverkan på branschens yrkesroller, inte minst vad gäller kompetensbehov kopplat till klimatomställning och energieffektivisering. Slutligen bör teknologiska faktorer nämnas, som digitalisering, automatisering och utvecklingen av AI som förändrar såväl branschens arbetsmetoder som kompetensbehov.

Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät (april 2025) uppger sju av tio tillfrågade företag att de har haft svårt att rekrytera under de senaste sex månaderna. Allra svårast att rekrytera har det enligt enkäten varit för företag inom byggbranschen, där 75 procent av de företag som försökt rekrytera uppger att det varit svårt eller mycket svårt. Av de företag inom byggbranschen som svarat på enkäten är det 61 procent som uppger att de försökt rekrytera de senaste sex månaderna. Den enskilt viktigaste faktorn för att företag inom byggbranschen ska kunna förbättra kompetensförsörjningen uppges vara bättre och fler yrkesutbildningar.

I rapporten *Var finns jobben och var finns arbetskraften?* (juni 2025) konstaterar Arbetsförmedlingen att bland majoriteten av de yrken som bedömts inom bygg och anläggning förväntas efterfrågan på arbetskraft öka på fem års sikt. Det ska dock tilläggas att bedömningar saknas för vissa yrken inom området. I rapporten *Arbetsmarknadsutsikterna våren 2025. Utvecklingen på arbetsmarknaden 2025–2026* (juni 2025) konstaterar Arbetsförmedlingen vidare att många arbetsgivare signalerar att de har rekryteringsproblem trots den utdragna lågkonjunkturen. Rekryteringsproblemen konstateras vara särskilt påtagliga inom jord- och skogsbruk samt inom byggbranschen även om de har dämpats sedan hösten 2024. Denna rapport baseras på Arbetsförmedlingens och SCB:s gemensamma arbetsgivarundersökning LOR (Lediga jobb och rekryteringsbehov).

Sammantaget tyder detta på en komplex situation där byggbranschen fortsatt påverkas av rådande konjunkturläge, samtidigt som det finns rekryteringsutmaningar.

Kart- och mättekniker samt övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Dessa utbildningsinriktningar innehåller utbildningar till kart- och mättekniker samt utbildningar inom GIS och GIT. GIT står för geografisk informationsteknik medan GIS står för geografiska informationssystem. Kart- och mättekniker arbetar bland annat med att mäta upp var det som ska byggas ska placeras och följer upp att placeringen blev korrekt. Kart- och mättekniker kan även arbeta med databaser för geografisk information.

Dessa utbildningsinriktningar kan leda fram till yrkesroller som ingår i yrkesgruppen 3117 – GIS- och kartingenjörer. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det små möjligheter till arbete för GIS- och kartingenjörer i september 2025. På fem års sikt förväntas dock efterfrågan öka jämfört med idag enligt Arbetsförmedlingen. Enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 uppges aktörerna inom geodatabranschen ha svårt att rekrytera rätt kompetens till flera viktiga yrkesroller. Till exempel finns det inom branschen ett behov av personer med it-kompetens i kombination med kompetens inom geodata. Det finns även ett behov av exempelvis GIS- och GIT-ingenjörer samt kart- och mättekniker. Efter avstämning med bransch bedömer myndigheten att slutsatserna i denna rapport är fortsatt aktuella, även om det är fyra år sedan rapporten togs fram. Även AI-utvecklingen bedöms påverka kompetensbehoven inom geodata.

Behovet av kompetens inom geodata drivs på av digitaliseringen inom byggbranschen och är en förutsättning för att exempelvis kunna ta fram bra planerings- och beslutsunderlag. De satsningar som görs på att bygga ut och modernisera landets infrastruktur gör också att det finns ett stort behov av denna kompetens. Även den kommunala samhällsplaneringen kräver alltmer kompetens inom digitalisering och geodata. Enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 riskerar bristen på personal med rätt kompetens att försena digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen.

Det finns utbildningar på högskolenivå som kan leda till liknande yrkesroller, till exempel lantmätarprogrammet och olika utbildningar samt kurser i GIS. Men högskolans utbildningar är generellt mer teoretiska och leder därmed inte riktigt till samma yrkesroller som dessa utbildningar. Det är framför allt till yrkesrollen kart- och mättekniker som det finns begränsat med alternativa utbildningsvägar.

Bygglovshandläggare

Bygglovshandläggare tillhör yrkesgruppen 3355 – brandingenjörer och byggnadsinspektörer med flera. Inom yrkeshögskolan finns utbildningar som främst leder till yrkesrollen bygglovshandläggare, men det finns också utbildningar som kan leda till både yrkesrollen bygglovshandläggare och yrkesrollen byggnadsinspektör. Arbetsförmedlingen gör ingen nationell prognos över möjligheterna till arbete för brandingenjörer och byggnadsinspektörer med flera eftersom underlaget är begränsat.

Behovet att bygglovshandläggare påverkas av konjunkturläget. I tider av lågkonjunktur och minskande nybyggnation minskar kommunernas behov av bygglovshandläggare. Sveriges kommuner och regioner (SKR) genomför regelbundet enkätundersökningar om rekryteringsläget i kommunerna. Enligt SKR:s senaste rekryteringsenkät från 2025 uppger drygt hälften av de svarande kommunerna att de försökt rekrytera bygglovshandläggare eller byggnadsinspektörer de senaste tolv månaderna. Drygt 40 procent av dessa kommuner säger att det varit brist på sökande till yrkesrollerna, vilket är en betydligt lägre andel än i den förra enkätundersökningen från 2023. Av de svarande kommunerna i årets enkät uppger endast en av tio att antalet rekryterade bygglovshandläggare och byggnadsinspektörer bedöms öka på tre års sikt. I dialog med branschkontakter och regionernas utvecklingsansvariga noterar dock myndigheten att det kan finnas stora regionala skillnader vad gäller arbetsmarknadens behov av dessa yrkesroller.

Från den första juli 2025 trädde helt nya byggregler i kraft i Sverige. De nya reglerna ersätter de tidigare Boverkets byggregler (BBR) och Boverkets konstruktionsregler (EKS), som styrt byggnaders utformning och konstruktion. Syftet med de nya byggreglerna är att modernisera regelverket och göra det mer flexibelt, samtidigt som säkerhet och hållbarhet ska upprätthållas. Regeringen föreslår i en lagrådsremiss i februari 2025 även omfattande förenklingar av reglerna för bygglov. Enligt lagrådsremissen bedöms färre enkla bygglovsärenden frigöra tid och resurser för byggnadsnämnderna att hantera de mer komplicerade ärendena. Regeringen menar att förslagen i lagrådsremissen bör medföra att tiden för bygglovsprocesserna i allmänhet bör kunna kortas, vilket kan ha en positiv effekt på bostadsbyggandet. De nya reglerna förväntas gälla från och med den första december 2025. Förutom dessa regeländringar bedöms även AI-utvecklingen komma att påverka såväl yrkesrollens utveckling som behovet av bygglovshandläggare. Enligt myndighetens branschkontakter kan kommunerna komma att behöva lägga mer resurser på information, tillsyn och rådgivning framöver.

Det finns även utbildningar via högskolan som kan bidra till att tillgodose kompetensbehoven när det gäller bygglovshandläggare och byggnadsinspektörer, till exempel arkitekt- eller ingenjörsutbildningar, men dessa bör då kompletteras med kompetens inom plan- och bygglagstiftningen samt kommunal och offentlig förvaltning. Efterfrågan på bygglovshandläggare kan således påverkas av arbetsmarknaden för personer med arkitektutbildning.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Denna utbildningsinriktning innehåller utbildningar inom arkitekturvisualisering samt stadsutveckling. Alternativa utbildningsvägar till de yrkesroller som dessa utbildningar leder till kan vara högskoleutbildning inom grafisk design, informationsdesign samt arkitektur och visualisering. Några exempel på utbildningar kan vara högskoleingenjörsutbildning i byggt teknik

med arkitektur, byggingenjör – teknik och arkitektur samt stadsbyggnad, stadsutveckling och planering.

Dessa utbildningar kan leda till yrkesroller som ingår i yrkesgruppen 2163 – planeringsarkitekter med flera. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer bedöms det vara medelstora möjligheter till arbete 2025 för planeringsarkitekter. Efterfrågan förväntas öka på fem års sikt.

Byggnadsarbete mot miljö

Denna utbildningsinriktning innehåller utbildningar som kan leda till yrkesroller som exempelvis miljösamordnare eller hållbarhetsstrateg inom bygg. Dessa yrkesroller arbetar till exempel med att miljösäkra arbetet i samband med byggproduktion eller ombyggnad. Hållbarhetsfrågor handlar om allt från certifieringssystem och regelverk till återbruk. Yrkesrollen miljösamordnare ingår i yrkesgruppen 2182 – specialister inom miljöskydd och miljöteknik. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2025 för denna yrkesgrupp. Efterfrågan förväntas öka på fem års sikt.

Det finns alternativa utbildningsvägar via högskolan till dessa yrkesroller, till exempel kandidatprogram till miljövetare. Dessa utbildningar är dock i regel bredare och leder till något andra yrkesroller, till exempel utredare.

Sverige antog 2017 ett klimatpolitiskt ramverk med det långsiktiga målet att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast år 2045. Bygg- och fastighetssektorn svarade 2022 för drygt 22 procent av Sveriges totala inhemska utsläpp av växthusgaser enligt Boverkets miljöindikatorer för hållbart byggande och förvaltning. Klimatomställningen gör hållbarhetsfrågor mycket viktiga för byggbranschen, som tagit fram en färdplan för fossilfri konkurrenskraft inom bygg- och anläggningssektorn (uppgraderad februari 2024). Färdplanen för bygg- och anläggningssektorn organiseras genom samverkan mellan sju branschorganisationer och Trafikverket tillsammans med Fossilfritt Sverige. Klimatomställningen ställer stora krav på kompetenser inom hållbarhet och miljösamordning inom byggbranschen. Även direktiv från EU påverkar den svenska byggbranschen, till exempel vad gäller krav på hållbarhetsredovisning enligt CSRD. EU-direktiv driver även på energieffektiviseringen. Boverket arbetar till exempel med att implementera direktivet för byggnaders energiprestanda (EPBD) som en del i Europeiska rådets mål att EU ska minska sina utsläpp av växthusgaser med minst 55 procent fram till 2030, jämfört med 1990, och bli klimatneutralt senast 2050.

Konstruktör/projektör, bygg, produktionsledare/arbetsledare, bygg samt övriga utbildningar byggnadsarbete

Dessa utbildningsinriktningar kan leda till yrkesroller som till exempel byggprojektör, byggnadsingenjör, BIM-samordnare, entreprenadingenjör, KMA-samordnare samt besiktigare. Här finns även utbildningar till arbetsledande roller som arbetsledare bygg och anläggning, byggproduktionsledare eller platschef. Flertalet av dessa yrkesroller ingår i yrkesgruppen 3112 – ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2025 för ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning sammantaget. På fem års sikt förväntas efterfrågan öka jämfört med idag enligt Arbetsförmedlingen. Detta beror delvis på ett ökat behov av kompetenser som krävs för teknisk utveckling och automatisering. Arbetsförmedlingen har ingen specifik yrkesprognos för

arbetsledare eller platschefer inom bygg, utan beskriver dessa som möjliga yrkesroller för mer erfarna ingenjörer.

Arbetsförmedlingens bild av efterfrågan bekräftas delvis av SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* som beskriver att pensionsavgångarna bland gymnasieingenjörer och YH-tekniker sammantaget väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden fram till 2040. SCB menar dock att till 2040 bedöms arbetsmarknadsläget sammantaget ändå bli relativt balanserat vad gäller tillgång och efterfrågan för utbildningsgruppen YH-tekniker och gymnasieingenjörer, eftersom en del av dagens yrkesverksamma gymnasieingenjörer väntas ersättas av högskoleutbildade när de går i pension.

Rekryteringsbehovet inom en viss yrkesroll påverkas bland annat av pensionsavgångar. Av SCB:s yrkesregister för 2023 framgår att andelen anställda i åldern 60–69 år i yrkesgruppen ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning är drygt tio procent. Andelen anställda i åldern 55–59 år är elva procent. Yrkesgruppens totala storlek är drygt 31 600 personer. Men utbildade från yrkeshögskolan utgör endast en del av denna yrkesgrupp, vilket gör det svårt att dra några slutsatser om rekryteringsbehov specifikt för de grupper som utbildas inom yrkeshögskolan utifrån väntade pensionsavgångar. Enligt yrkesregistret har drygt 29 procent av yrkesgruppen en eftergymnasial utbildning som är kortare än tre år. Det kan dock konstateras att en förhållandevis stor andel av den totala yrkesgruppen närmar sig pensionsåldern.

Besiktigare, eller besiktningsman, tillhör yrkesgruppen 3314 – skadereglerare och värderare. Arbetsförmedlingen gör ingen yrkesprognos för denna yrkesgrupp på grund av begränsat underlag. KMA-samordnare tillhör yrkesgruppen 2182 – miljö- och hälsoskyddsinspektörer. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer är det medelstora möjligheter till arbete 2025 för denna yrkesgrupp sammantaget. Efterfrågan förväntas öka på fem års sikt.

Alternativa utbildningsvägar till yrkesrollerna i detta avsnitt kan finnas via högskolan, till exempel utbildning till byggingenjör. Läsåret 2023/24 var antalet utfärdade högskoleingenjörsexamina inom byggt teknik 749 stycken, vilket är något fler än läsåret 2022/23. Högskoleutbildningarna är i regel bredare samt mer teoretiska, och förmedlar inte samma praktiska färdigheter som en yrkeshögskoleutbildning inom byggnation. Förberedande utbildning på gymnasienivå finns genom bygg- och anläggningsprogrammet samt teknikprogrammet med inriktning mot samhällsbyggande och miljö. För entreprenadingenjörer kan alternativa utbildningsvägar vara civilingenjörsutbildning eller ekonomutbildning på högskolan. Dessa bör kompletteras med relevanta kunskaper inom inköp alternativt kunskap om byggprocessen. Även för KMA-samordnare kan det finnas alternativa utbildningsvägar via högskolan, till exempel utbildningar inom arbetsmiljö eller miljö. Men det saknas sammanhållna utbildningar inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö inom högskolan. Ett annat alternativ kan vara högskoleingenjörsutbildning kombinerat med kunskaper inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö

Enligt myndighetens branschkontakter kan det finnas ett behov både av mer nischade utbildningar och bredare mer generella utbildningar för projektörer och arbetsledare inom byggnation. En fördel med bredare utbildningar som exempelvis inkluderar både byggnation och anläggning är att de ger en bredare kompetens som kan vara mindre konjunkturkänslig.

När det gäller utvecklingen inom byggsektorn betonar myndighetens branschkontakter vikten av digitalisering, som ett viktigt steg på vägen mot en effektivare produktion. BIM är en nyckelkompetens i denna utveckling. Digitaliseringen driver även på behovet av kompetens inom datasamordning. Även utvecklingen inom automatisering och AI väntas påverka branschens yrkesroller, och kan komma att ta över vissa arbetsuppgifter till exempel kopplat till juridik och entreprenad. En annan viktig aspekt handlar om hållbarhet i termer av såväl ekologisk, som social och ekonomisk hållbarhet. Branschen påverkas bland annat av ökade dokumentationskrav.

Myndighetens samlade bild är att det finns ett behov av ökad kompetens inom hållbarhet i branschen, till exempel i termer av hållbara materialval och kunskap om klimatutsläpp. Men även om resurshantering i termer av exempelvis återbruk samt cirkulär ekonomi och cirkulärt byggande. Inte minst är ökad kompetens inom energieffektivisering och energieffektivt byggande nödvändigt, för att klara energiomställningen. Utöver de utbildningsinriktningar som beskrivits ovan finns det inom yrkeshögskolan även utbildningar för ledande eller samordnande roller inom byggprocessen, kopplat till installation, batterilagring, el och energi. Teknikutvecklingen inom energieffektivisering och installation går fort och installationstekniken utgör en allt större andel av kostnaden för nya fastigheter. För befintliga fastigheter finns stora behov av energieffektiviseringar vilket drivs på av höga elkostnader. För mer information om efterfrågan på kompetens inom installation se även områdesanalysen som heter *Installation*.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom byggnation

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av de som redan är yrkesverksamma. Nedan presenteras uppgifter om de kurser som beviljats inom utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys.

Inom utbildningsinriktningarna kart- och mättekniker samt övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggt teknik har det beviljats kurser inom exempelvis geodetisk mätningsteknik, mätningsteknik för samhällsbyggare, avancerad byggmätning, GIS, tillämpning av GIS för krisanalyser och samordning samt markmodellering och kartering med drönare.

Inom utbildningsinriktningen bygglovshandläggare har det beviljats kurser i tillsyn enligt PBL samt tillgänglighet inom byggnation.

Inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och arkitektur har det beviljats kurser inom BIM-projektering och bygghandlingsprojektering för arkitekter, samordning inom elektrifiering för grön omställning, samhällsplanering för hållbara städer och samhällen samt inom biologisk mångfald i stadsmiljöer.

Inom utbildningsinriktningen konstruktör/projektör, bygg har det beviljats kurser inom exempelvis klimatberäkningar och cirkulärt återbruk, BIM-projektering och BIM-verktyg, hållbar byggprojektering, AI för byggprojektering samt data- och informationssamordning.

Inom utbildningsinriktningen byggnadsarbete mot miljö har det beviljats kurser inom hållbarhet, cirkulärt byggande, återbruk, klimatdeklarationer, avancerad klimatberäkning i byggprocessen, miljöcertifiering och hållbart byggande, lågenergihus samt LCA och EPD för byggvaror.

Inom utbildningsinriktningen produktionsledare/arbetsledare, bygg har det beviljats kurser inom cirkulärt byggande, styrning och ledning av ROT-projekt, arbetsrätt, arbetsmiljö och säkerhet samt hållbar arbetsledning.

Inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar byggnadsarbete har det beviljats kurser inom akustik, visuell planering för bygglogistik, kvalitetssäkring av hållbara solcellsanläggningar, KMA, kalkyl och inköp för en resurseffektiv byggprocess, entreprenadjuridik och markexploatering.

Inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik har det beviljats kurser inom installationssamordning mot solenergi, sprinklerprojektering, återbruk inom fastighet och bygg, hållbar utveckling inom bygg- och fastighetsbranschen samt fuktteknik och skadeutredning.

Kurserna varierar mellan 20 och 95 yrkeshögskolepoäng. Dessa kurser kan även vara relevanta för andra yrkesgrupper som kan behöva vidareutveckla sin kompetens inom bygg. På motsvarande sätt kan det finnas kurser inom andra utbildningsinriktningar som är relevanta för yrkesverksamma inom byggbranschen, till exempel inom anläggning, vatten och avlopp, fastighet eller ekonomi.

Tabellen nedan visar antalet beviljade platser för områdesanalysens utbildningsinriktningar 2024–2026. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Platser inom kurser med startår per utbildningsinriktning	2024	2025	2026
Kart- och mättekniker	265	35	0
Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik	45	45	85
Bygglovshandläggare	0	50	70
Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur	130	140	105
Konstruktör/projektör, bygg	354	594	345
Byggnadsarbete mot miljö	372	372	275
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	180	140	40
Övriga utbildningar byggnadsarbete	190	415	165
Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik	180	120	30
Totalsumma	1716	1911	1115

Källa: MYH.

I myndighetens dialog med branschaktörer framkommer att även följande kompetenser skulle kunna vara relevanta för kurser:

Inom geodata bedöms det finnas ett behov av kompetens kopplat till GIS, GNSS-teknik och satellitpositionering samt informationshantering, digitalisering och AI-verktyg.

I dialog med myndighetens branschkontakter nämns även behov av kurser för att öka kunskapen om samhällsbyggnadsprocessen och PBL. I SKR:s senaste rekryteringsenkät från 2025 är andelen kommuner som uppger att de har ett behov av YH-kurser inom bygg, anläggning och fastighet 19 procent.

Myndighetens branschkontakter inom byggnation lyfter genomgående ett behov av kompetens kopplat till digital kompetens, BIM, AI, hållbarhet, återbruk och cirkularitet. Det behövs kompetens för att kunna tillämpa byggregler, lagstiftning och digitala verktyg för att minska klimatutsläppen. Här lyfts också behov av att öka kompetensen kopplat till användningen av robotar och drönare.

Andra behov som nämns är kompetens kopplat till kulturhistoriska värden samt materialval och stil, utifrån renoveringsbehov av historiska byggnader. Myndighetens branschkontakter lyfter också att YH-kurser kan vara ett bra sätt att ställa om kompetensen hos yrkesgrupper som drabbas av rådande lågkonjunktur.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser inom YH-program som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildningar till *kart- och mättekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	20					
Skåne	35	35	32	32	32	
Stockholm	35	105	70	70		
Västerbotten	30	30	35	35	35	
Västernorrland	20	20	20	20	20	
Västmanland	35	35	35			
Västra Götaland	60	95	90	90	25	
Östergötland	20	20	20			

Källa: MYH.

Utbildningar inom *övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gävleborg	35	35				
Skåne	35		32	32	32	
Uppsala	35	35	35	35		

Källa: MYH.

Utbildningar till bygglovshandläggare. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gävleborg, Skåne och Stockholm*	35	35	32	32	32	
Stockholm och Södermanland*			32	32	32	
Norrbottnen och Västerbotten*		35	35	35		
Kronoberg och Skåne*	30	30	30			
Dalarna och Stockholm*	30	30	30	30		
Kalmar, Västra Götaland och Halland*	30	30				
Blekinge och Östergötland*				25	25	25
Stockholm	70	35	35	35		
Västernorrland	25	25	25			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar inom övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm		25				
Västra Götaland	30	30	30	30	30	

Källa: MYH.

Utbildningar till *konstruktör/projektör, bygg*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Halland	32	32	32			
Jönköping	40					
Skåne	32	32	32	32	32	
Stockholm	134	134	102			
Västerbotten	35					
Västra Götaland	60	60	65	65	35	
Jönköping, Kronoberg och Stockholm*	30	30	25	25	25	
Norrbottnen och Västerbotten*	30	30	30	30	30	
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*	35	35	35			
Kalmar, Skåne, Stockholm och Västra Götaland*	35		35	35		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar inom *byggnadsarbete mot miljö*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kronoberg	25	25				
Stockholm	35	70	105	70	35	
Västra Götaland	60	90	90	30		
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*			35	35	35	
Gävleborg, Jämtland, Norrbotten, Skåne och Stockholm*	35	35	35	35		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar till *produktionsledare/arbetsledare, bygg*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jönköping	25	25	45	25	45	45
Skåne	106	106	106	81	20	
Stockholm	130	100	140	140	70	
Västerbotten	30	35	35	35		
Västernorrland		25	25			
Västra Götaland	100	90	90	65	32	
Östergötland	20	20	20	20		
Blekinge, Gävleborg, Jämtland, Stockholm och Södermanland*	35	35	35	35		
Gotland och Stockholm*	35	35	35			
Stockholm och Värmland*	35	35				
Stockholm och Västmanland*	30	30				
Dalarna, Uppsala, Västra Götaland och Östergötland*	30	30				
Norrbottnen, Västerbotten och Västernorrland*	35	35	35	35	35	
Norrbottnen, Stockholm, Västerbotten och Västernorrland*			35	35		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar inom *övriga utbildningar byggnadsarbete*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skåne	55	55	57	22	22	
Stockholm	70	70	105	105	70	
Västra Götaland	35	35	35	35	35	
Östergötland	20	50	50	30		
Norrbottn, Skåne, Stockholm och Västra Götaland*		35	35	35		
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*		35	35	35		
Stockholm, Västerbotten och Västra Götaland*		30	30	30		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar inom *övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kalmar	35					
Stockholm			20	20	20	
Blekinge, Gävleborg, Gotland och Stockholm*	35	35	35			
Skåne, Stockholm och Västra Götaland*	35		35	35		

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Denna översikt visar att det finns en spridning av utbildningsplatser över landet, vilket återspeglar att det finns arbetstillfällen och behov av kompetens över hela landet. De största volymerna sett till antal utbildningsplatser är dock koncentrerade till storstadsregionerna.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2025 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Kart- och mättekniker

Här svarar region Jönköpings län att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götalandsregionen, Skåne, Stockholm, Västerbotten, Västernorrland, Västmanland och Östergötland. Region Västmanland betonar nyttan av en bred utbildning som efterfrågas av både järnvägssektorn och byggbranschen, där kommande infrastruktursatsningar påverkar behovet av kompetens inom området.

Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Region Skåne svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud. Region Uppsala och Region Gävleborg svarar att det finns ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud. Även Region Norrbotten lyfter ett behov av kompetens inom geoteknik.

Bygglovshandläggare

Följande regioner svarar att det finns ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud: Västernorrland, Dalarna, Gävleborg, Halland, Kalmar län, Kronoberg, Norrbotten, Skåne och Västerbotten. Region Dalarna lyfter ett fortsatt behov av bygglovshandläggare till följd av stora etableringar i länets kommuner, och betonar att bygglovshandläggare är svåra att rekrytera framför allt för länets mindre kommuner. Region Norrbotten lyfter att planerade industrisatsningar och investeringar i regionen mellan 2026 och 2030 kommer att leda till flera byggprojekt, vilket sannolikt kommer att öka behovet av bygglovshandläggare. Med tanke på den omfattande expansionen i norra Sverige, uttrycks ett behov av att ha en utbildning för bygglovshandläggare längre norrut än Örnsköldsvik. Region Sörmland uttrycker att antalet platser kan minska då bygglovshandläggare har svårt att få arbete efter examen.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Har svarar Västra Götalandsregionen att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud. Region Skåne lyfter ett behov av elektrifieringsarkitekt, en yrkesroll som beskrivs ha kompetens att rita kartor och planera för

infrastruktur med olika energislag och projekt liknande vad en stadsplanerare gör. Region Skåne lyfter även behov av elektrifieringsstrateg som kan arbeta exempelvis med kommuners och regioners strategiska arbete gällande det totala behovet av el och laddningsinfrastruktur. Region Norrbotten lyfter att det finns ett tydligt växande behov av kompetens inom bygg och arkitektur i den egna regionen till följd av samhällsomvandlingen.

Konstruktör/projektör, bygg

De regioner som svarar att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud är: Halland, Jönköping län och Norrbotten. Region Halland uttrycker att efterfrågan på kompetens inom bygg och konstruktion väntas öka, till följd av investeringar i offentliga byggnader, upprustning av befintliga fastigheter, stora satsningar på infrastruktur samt krav på hållbarhet och energieffektivisering. Region Norrbotten uttrycker ett starkt och ihållande kompetensbehov kopplat till pågående och planerade investeringar och ombyggnationer, exempelvis nämns behov av digital kompetens och BIM/VDC. De regioner som svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas är Skåne, Västerbotten, Västra Götalandsregionen och Kronoberg. Region Västerbotten lyfter att det finns ett långsiktigt behov i den egna regionen, till följd av industrietableringar som också påverkar bostads- och infrastrukturbyggandet. Region Kalmar län svarar att antalet platser kan minska.

Byggnadsarbete mot miljö

Här svarar Region Norrbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud, till följd av växande krav på energieffektivisering och klimatdeklarationer. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götalandsregionen, Jämtland Härjedalen och Skåne. Även följande regioner lyfter behov av kompetens inom hållbarhet: Sörmland, Uppsala, Halland och Örebro län.

Produktionsledare/arbetsledare, bygg

Här har flertalet regioner lämnat svar. De regioner som svarar att de ser ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud är: Jönköpings län, Blekinge, Dalarna, Sörmland, Norrbotten och Västmanland. Region Norrbotten lyfter att företagen i regionen har svårt att hitta arbetskraft och att det särskilt är brist på kompetens till yrkesledande roller, som arbetsledare och platschefer, och digital kompetens i byggarbeten. Även Region Västerbotten och Region Västernorrland uppger att antalet platser kan öka, i svaren anges utbildning på flera orter vara ett alternativ. Även Region Örebro län lyfter att det är brist på utbildade med ledarkompetens i branschen. De regioner som svarar att de ser ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen är Skåne, Stockholm, Västra Götalandsregionen, Östergötland, Gotland, Gävleborg, Jämtland Härjedalen, Uppsala och Värmland. Region Sörmland uttrycker stort behov av utbildningsplatser, som satelitort. Flera regioner lyfter ett behov av fler platsbundna utbildningar.

Övriga utbildningar byggnadsarbete

De regioner som svarar att det finns ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud är: Skåne, Västra Götalandsregionen och Östergötland. Region Norrbotten svarar att antalet platser bör öka eftersom företagen i regionen

har svårt att hitta rätt arbetskraft. Region Blekinge lyfter särskilt ett behov av installationssamordnare. Region Jönköpings län lyfter behov av belysningsprojektör samt projektledare inom el och energi. Region Västmanland nämner särskilt behov av kompetens inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö. Region Örebro län nämner särskilt behov av entreprenadingenjörer, samordnare inom KMA (kvalitet, miljö och arbetsmiljö) samt miljö- och hållbarhetskompetens inom byggbranschen.

Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik

Här svarar Region Skåne att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2025 års samlade utbildningsutbud. Region Blekinge och Region Gävleborg svarar att de ser ett behov av att bibehålla antalet platser i den egna regionen. Region Blekinge lyfter särskilt ett behov av installationssamordnare. Även följande regioner lyfter behov av kompetens inom installation, till exempel i form av samordning, ledning och projektledning: Uppsala, Halland, Örebro län och Västra Götalandsregionen. Region Skåne lyfter att den egna regionen har gynnsamma förutsättningar för solenergi och ligger långt fram i antalet installationer i nationella jämförelser, branschen uppges växa fort och har svårt att hitta kompetens inom samtliga områden.

Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Kart- och mättekniker

Myndigheten bedömer att utflödet från denna utbildningsinriktning bör bevaras, utifrån 2027 års nivå.

Övriga utbildningar inom samhällsbyggnad och byggnadsteknik

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att ett rimligt utflöde kan ligga kring 100 platser med avslut per år.

Bygglövshandläggare

Myndigheten bedömer att utflödet från denna utbildningsinriktning bör minska, utifrån 2026 års nivå.

Övriga utbildningar samhällsbyggnad och arkitektur

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör öka.

Konstruktör/projektör, bygg

Myndigheten bedömer att utflödet från denna utbildningsinriktning i nuläget kan bevaras ungefär på samma nivå som 2026.

Byggnadsarbete mot miljö

Utflödet från denna utbildningsinriktning har ökat 2026 och 2027. Myndigheten bedömer att utflödet kan ligga kvar på denna högre nivå.

Produktionsledare/arbetsledare, bygg

Myndigheten bedömer att utflödet från denna utbildningsinriktning kan bevaras, utifrån 2026 års nivå.

Övriga utbildningar byggnadsarbete

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör minska, utifrån 2026 års nivå.

Övriga utbildningar byggnads- och anläggningsteknik

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör minska, utifrån 2026 års nivå.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se